

SELETUSKIRI

Eelnõule „Jõelähtme valla 2022. aasta eelarve“

ÜLDPÕHIMÕTTED

Jõelähtme valla 2022. aasta eelarve koostamisel on lähtutud erinevatest seadustest ja regulatsioonidest, milledest olulisemad on:

- Kohaliku omavalitsuse korralduse seadus;
- Kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadus (KOFIS);
- Jõelähtme valla arengukava 2021 – 2027;
- Jõelähtme valla eelarvestrateegia 2022 – 2025.

Jõelähtme valla 2022. aasta eelarve on koostatud vastavalt rahandusministri poolt kinnitatud riigieelarve tulude-kulude klassifikaatorite järjestusele. Eelarve vastuvõtmisel kinnitab volikogu eelarve tulud ja eelarve kulud klassifikaatori koodide kahekohaliste kuluartiklite lõikes.

Eelarve on koostatud üheks eelarveaastaks, tekkepõhisena ning kinnitatakse volikogu määrusega, esitlusvaluutaks on euro. Tekkepõhises eelarves kavandatakse majandustehinguid vastavalt nende toimumisele sõltumata sellest, kas sellega seotud raha on laekunud või välja makstud.

Eelarve koostamisel on aluseks võetud „Kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduses“ kehtestatud eelarve struktuur, millest tulenevalt on eelarve ülesehitus ja liigendus viieosaline:

- põhitegevuse tulud (maksutulud, tulud kaupade ja teenuste müügist, saadavad toetused jooksvateks kuludeks, muud tegevustulud);
- põhitegevuse kulud (antavad toetused jooksvateks kuludeks, personalikulud, majandamiskulud, muud tegevuskulud);
- investeerimistegevus (põhivara müük ja soetus, põhivara soetuseks saadav ja antav sihtfinantseerimine, finantstulud ja –kulud);
- finantseerimistegevus (kohustuste võtmine ja tasumine);
- likviidsete varade muutus (raha ja pangakontode saldo muutus).

Eelarve põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude vahe on **põhitegevuse tulem**. Mida suurem on põhitegevuse tulem, seda suurem on omavalitsuse investeerimisvõimekus. Põhitegevuse tulemi lubatav väärtus aruandeperioodi lõpu seisuga on null või positiivne. Jõelähtme valla prognoositav põhitegevuse tulem aastaks 2022 on **465 316 eurot**.

Eelarve tulem on põhitegevuse tulem miinus investeerimistegevus. Eelarve on tasakaalus, kui eelarve tulem võrdub nulliga. Kui eelarve tulem on positiivne, siis eelarve on ülejäägis; kui eelarve tulem on negatiivne, on eelarve puudujäägis. Jõelähtme valla prognoositav eelarve tulem aastaks 2022 on **-2 270 551 eurot**.

Jõelähtme valla 2022. a koondeelarve

Kirje nimetus		2022. a eelarve
PÕHITEGEVUSE TULUD KOKKU		13 893 708
30	Maksutulud	10 195 000
3000	Füüsilise isiku tulumaks	9 200 000
3030	Maamaks	985 000
3044	Reklaamimaks	10 000
32	Tulud kaupade ja teenuste müügist	544 260
320	Riigilõivud	45 000
3220	Tulud haridusalasest tegevusest	342 510
3221	Tulud kultuuri- ja kunstialasest tegevusest	18 150
3224	Tulud sotsiaalalalasest tegevusest	11 600
3225	Elamu- ja kommunaaltegevuse tulud	60 000
3233	Üür- ja rent	50 000
3237	Õiguste müük	17 000
35	Saadavad toetused tegevuskuludeks	3 041 448
3500	Sihotstarbelised toetused tegevuskuludeks	256 808
35201	Toetusfond	2 703 965
35200	Tasandusfond	80 675
38	Muud tegevustulud	113 000
3825	Tulud loodusressursside kasutamisest	100 000
3880	Muu tulu (sh trahvid)	8 000
3888	Muud tulud	5 000
PÕHITEGEVUSE KULUD KOKKU		-13 428 392
4	Antavad toetused tegevuskuludeks	-1 109 524
4	Eraldised tegevuskuludeks	-1 109 524
Muud tegevuskulud		-12 318 868
50	Personalikulud	-8 061 620
55	Majandamiskulud	-4 223 942
6	Muud kulud	-33 306
	sh reservfond	-30 000
PÕHITEGEVUSE TULEM		465 316
INVESTEERIMISTEGEVUS KOKKU		-2 735 867
15	Põhivara soetus (-)	-4 120 202
3502	Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine (+)	1 440 570
6550	Finantstulud (+)	215
650	Finantskulud (-)	-56 450
EELARVE TULEM (ÜLEJÄÄK (+)/ PUUDUJÄÄK (-))		-2 270 551
FINANTSEERIMISTEGEVUS		1 770 551
20.5	Kohustuste võtmine (+)	2 300 000
20.6	Kohustuste tasumine (-)	-529 449
LIKVIIDSETE VARADE MUUTUS		
1001	(+ suurenemine, - vähenemine)	-500 000

PÕHITEGEVUSE TULUD

Jõelähtme valla 2022. a eelarve põhitegevuse tulude kogumahuks on kavandatud **13 893 708 eurot**, suurenemine võrreldes 2021. aasta eelarve tuludega on 7,81%.

Alltoodud tabelis on toodud võrdlusandmed 2020. ja 2021. a tulude eelarve ning 2022. aasta eelarve oodatavate põhitegevuse tulude kohta:

Tululiik	2020. aasta tulud		2021. aasta tulud		2022. aasta tulude eelarve	
	Eurodes	Osakaalu % eelarvest	Eurodes	Osakaalu % eelarvest	Eurodes	Osakaalu % eelarvest
30 Maksutulud	8 727 084,32	68,60	9 062 000,00	70,32	10 195 000,00	73,38
32 Tulud kaupade ja teenuste müügist	748 360,02	5,88	711 555,00	5,52	544 260,00	3,92
35 Saadavad toetused tegevuskuludeks	3 165 725,01	24,88	2 988 467,00	23,19	3 041 448,00	21,89
38 Muud tegevustulud	80 533,07	0,63	124 607,00	0,97	113 000,00	0,81
Põhitegevuse tulud kokku	12 721 702,42	100%	12 886 629,00	100%	13 893 708,00	100%

Maksutulud

Põhitegevuse tuludest suurima osakaaluga on maksutulud, mis moodustavad põhitegevuse tuludest 73,38%. Maksutulud koosnevad üksikisiku tulumaksust, maamaksust ja reklaamimaksust. 2022. aasta eelarvesse on planeeritud maksutulusid summas 10 195 000 eurot, kasv võrreldes 2021. aasta maksutuludega on 12,50%.

Suurima osatähtsusega valla eelarve põhitegevuse tuludest on füüsilise isiku **tulumaks**.

Tulumaksu laekumine 2021 aastal ja sellele eelnenud kolmel aastal oli järgmine:

aasta	laekumine eurodes	tõus võrreldes eelmise aastaga
2018	6 616 690,00	11,10%
2019	7 431 835,72	12,32%
2020	7 696 404,34	3,56%
2021	8 075 000,00	4,92%

Üksikisiku tulumaks laekub tulumaksuseaduse alusel. Maksu arvestab täismahus Maksu- ja Tolliamet ning kajastab füüsiliselt isikult saadud tulumaksust osa edasiantava maksuna KOV-le. Riigieelarve eelnõu kohaselt eraldatakse 2022. aastal KOVidele laekunud üksikisiku tulumaksust 11,96%.

Jõelähtme valla 2022. aasta eelarvesse on üksikisiku tulumaksu laekumiseks arvestatud **9 200 000 eurot**, mis teeb võrreldes 2021. aasta laekumisega suurenemise 13,93%.

Maamaks on maa maksustamishinnast lähtuv omandimaks, mis laekub 100% valla eelarvesse.

Maamaksu laekumine 2021. aastal ja sellele eelnenud kolmel aastal oli järgmine:

aasta	laekumine eurodes	tõus võrreldes eelmise aastaga
2018	967 561,00	9,65%
2019	988 383,07	2,15%
2020	1 018 502,65	3,05%
2021	975 000,00	-4,27%

2022. aasta eelarvesse on maamaksu planeeritud summas **985 000 eurot**. Maamaksu arvestuse aluseks on võetud 2021. aasta laekumised ja eeldus, et nii tööstus- kui ka elamumaa vajadus Tallinna lähitagamaal on endiselt olemas.

Reklaamimaksu aluseks on kohalike maksude seaduse alusel vallavolikogu poolt kinnitatud reklaamimaksu kord.

Reklaamimaksu laekumine 2021. aastal ja sellele eelnenud kolmel aastal oli järgmine:

aasta	laekumine eurodes	tõus võrreldes eelmise aastaga
2018	8 515,92	-2,62%
2019	10 729,70	26,00%
2020	12 177,33	13,49%
2021	12 000,00	-1,46%

2022. aastal on reklaamimaksu eelarvesse kavandatud summas **10 000 eurot**.

Tulud kaupade ja teenuste müügist

Tulud kaupade ja teenuste müügist moodustavad eelarve põhitegevuse tuludest 3,92%, kokku on planeeritud laekumisi summas **544 260 eurot**.

Riigilõivude tulud laekuvad vastavalt riigilõivuseadusele. Põhilised laekumised on ehitus- ja kasutuslubade väljastamise eest.

Riigilõivu laekumine 2021. aastal ja sellele eelnenud kolmel aastal oli järgmine:

aasta	laekumine eurodes	tõus võrreldes eelmise aastaga
2018	44 811,00	21,18%
2019	38 635,00	-13,78%
2020	40 621,00	5,14%
2021	40 000,00	-1,53%

2022. aasta eelarvesse on planeeritud tulu riigilõivude laekumisest **45 000 eurot**.

Tulud haridusalasest tegevusest sisaldab lapsevanemate tasu koolieelse lasteasutuse toitlustuskulude katmisel, teistelt omavalitsustelt laekuvaid kohamaksusid koolides, lasteaedades, huvikoolides.

Tulu haridusalasest tegevusest laekumine 2021. aastal ja sellele eelnenud kolmel aastal oli järgmine:

aasta	laekumine eurodes	tõus võrreldes eelmise aastaga
2018	473 071,19	9,51%
2019	494 143,73	4,45%
2020	556 803,83	12,68%
2021	524 255,00	-5,85%

Jõelähtme vald kinnitab igal aastal munitsipaalkoolide, huvialakoolide ja lasteaedade õpilaskoha arvestusliku maksumuse järgmiseks aastaks, mis on aluseks arvlemisel teiste omavalitsustega. Munitsipaalkoolide osas on tulenevalt põhikooli- ja gümnaasiumiseadusest kehtestatud 2022. aasta piirsummaks 96 eurot kuus. Vallad ja linnad võivad omavahel kokku leppida ka teisiti.

Jõelähtme valla koolide omatulude laekumised on planeeritud lähtudes koolide poolt esitatud tulude prognoosist, mis koosnevad lapsevanemate osalusest (10.-12. klasside töövihikud) ja personali toitlustamisest laekunud tulust.

Jõelähtme valla koolieelsete lasteasutuste omatulud on planeeritud lähtudes laste arvust ja planeeritavast lapsevanemate osalusest toitlustuskulude katmisel.

2022. aasta eelarvesse on planeeritud tulu haridusalasest tegevusest **342 510 eurot**.

Tulusid kultuuri- ja kunstialasest tegevusest planeeritakse 2022. aasta eelarvesse **18 150 eurot**. Tulud laekuvad Jõelähtme Valla Kultuurikeskuse ja Jõelähtme valla keskraamatukogu tasulistest teenustest.

Tulu kultuuri- ja kunstialasest tegevusest laekumine 2021. aastal ja sellele eelnenud kolmel aastal oli järgmine:

aasta	laekumine eurodes	tõus võrreldes eelmise aastaga
2018	33 686,00	26,66%
2019	27 276,39	-19,03%
2020	19 713,38	-27,73%
2021	18 200,00	-7,68%

Tulusid sotsiaalalialasest tegevusest on 2022. aasta eelarvesse planeeritud **11 600 eurot**. Tulu laekub sotsiaalsihitusega transpordi- ja pesupesemise teenuse osutamisest.

Tulusid elamu- ja kommunaaltegevusest on 2022. aasta eelarvesse planeeritud **60 000 eurot**.

Elamu- ja kommunaaltegevuse all mõistetakse elamute- ja korterite haldamist, hooldamist, kommunaalteenuste osutamist ja ka tulu edasisuunatavatest kommunaalteenustest. Antud tululiigi all kajastatakse valla poolt edasi suunatud kommunaalteenuseid erinevatele asutustele ja isikutele.

Üüri- ja renditulu on 2022. aasta eelarve põhitegevuse tuludesse planeeritud **50 000 eurot**. Tululiik hõlmab nii valla korterite kui ka muu vara üüri- ja renditulu.

Õiguste müügi tulu on 2022. aasta tuludesse planeeritud **17 000 eurot**. Tululiik sisaldab tulu nii hoonestusõiguse kui ka kasutusvalduse eest.

Saadavad toetused tegevuskuludeks

Toetusi tegevuskuludeks planeeritakse Jõelähtme valla 2022. aasta eelarvesse summas **3 041 448 eurot**. Põhitegevuse tuludest moodustavad toetused tegevuskuludeks 21,89%.

Mittesihotstarbelised toetused eraldatakse kohalikele omavalitsustele „2022. aasta riigieelarve seaduses kohaliku omavalitsuse üksustele määratud tasandus- ja toetusfondi jaotus ning jaotamise ulatus tingimused ja kord“ alusel, vastavalt Vabariigi Valitsuse määrusele. Toetusfondi vahendid on määratud kohalikele omavalitsustele konkreetsete tegevuste katteks: hariduskulude toetus (õpetajate palgad, õpetajate täienduskoolitused, õppevahendite soetus, koolilõuna); koolieelsete lasteasutuste toetuseks, huvitegevuse toetuseks, toimetulekutoetuste väljamaksmiseks; raske ja sügava puudega laste hoiu teenuse toetuseks; matusetootuste väljamaksmiseks, rahvastikutoimingute kulude hüvitiseks ning vahendid avalikult kasutatavate kohalike teede hoiuks. 2022. aasta eelarvesse on planeeritud vahendeid toetusfondist 2 703 965 eurot. Tasandusfondi vahenditena laekub 2022. aastal toetus keskkonnatasude muutmise kompensatsiooniks summas 80 675 eurot.

Muud tegevustulud

Muude tegevustulude all käsitletakse trahve ja muid varalisi karistusi, ebatavalisi kulusid ning ressursimakse, milleks on maardlate kaevandamisõiguse tasu, laekumised vee erikasutusest ning saastetasud

Jõelähtme valla 2022. aasta eelarvesse planeeritakse **muid tegevustulusid** summas **113 000 eurot**, mis moodustab põhitegevuse tuludest 0,81 %.

PÕHITEGEVUSE KULUD

Jõelähtme valla 2022. aasta eelarve põhitegevuse kulude kogumahuks on kavandatud **13 428 392 eurot**, võrreldes 2021. aasta kuludega on arvestatud 1,71%-lise kasvuga.

Kulude eelarves ei kajastu põhivara soetused, antav sihtfinantseering põhivara soetuseks ja tasutud laenuintressid – neid kululiike arvestatakse eelarve III osas investeerimistegevusena.

Põhitegevuse kulud jagunevad antavateks toetusteks, mis 2022. aasta eelarves moodustavad kuludest 8,26% ja tegevuskuludeks, mis moodustavad 91,74% kogu põhitegevuse kuludest.

Allpool olevas tabelis on toodud andmed 2020. ja 2021. aasta ning 2022. aasta planeeritud kulude ja osakaalu kohta:

Kululiik	2020 aasta		2021 aasta eelarve		2022 aasta eelarve	
	Eelarve eurodes	Osakaal %	Eelarve eurodes	Osakaal %	Eelarve eurodes	Osakaal %
4 Eraldised tegevuskuludeks	925 126,11	8,14%	1 102 725,00	8,35%	1 109 524,00	8,26%
50 Personalikulud	6 892 857,41	60,63%	7 621 306,00	57,73%	8 061 620,00	60,03%
55 Majandamiskulud	3 551 196,67	31,24%	4 450 865,00	33,71%	4 223 942,00	31,46%
6 Muud kulud	-534,55	0,00%	27 671,00	0,21%	33 306,00	0,25%
PÕHITEGEVUSE KULUD KOKKU	11 368 645,64	100,00%	13 202 567,00	100,00%	13 428 392,00	100,00%

Antavad toetused 2022. aasta eelarvesse on planeeritud summas 1 109 524 eurot. Valla eelarvest makstakse toetuseid füüsilistele isikutele (sotsiaaltoetused, peretoetused) ja juriidilistele isikutele (liikmemaksud, osalustasud, tegevustoetused).

Muud tegevuskulud on planeeritud summas 12 318 868 eurot, millest personalikulud moodustavad 65,44%, majandamiskulud 34,29% ja muud kulud 0,27%.

Kohaliku omavalitsuse ülesannete täitmisel on sarnaselt kogu avalikule sektorile suurim osakaal personalikuludel. 2022. a eelarves on personalikulusid eelarvesse kavandatud summas 8 061 620 eurot, tõus võrreldes 2021. a eelarvega 5,78%.

Majandamiskulusid on eelarvesse kavandatud summas 4 223 942 eurot, võrreldes 2021. a eelarvega on vähenemine 5,10%. Põhitegevuse kulude majanduskuludes on arvestatud valdkondade toimimiseks vajalike kulude, kehtivate lepingute ja erinevate õigusaktidega, arvestatud on ka põhjendatud ühekordsete kuludega.

Muude kulude koosseisus on arvestatud reservfondi eraldatud summa 30 000 eurot.

INVESTEERIMISTEGEVUS

Vastavalt KOFS-ile jaguneb investeerimistegevus järgmisteks osadeks:

- Põhivara müük;
- Põhivara soetus;
- Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine;
- Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine;
- Finantstulud;
- Finantskulud.

Eelarveosa tulem näidatakse kogusummana, planeeritavaks investeerimistegevuse tulemiks on kulu summas **-2 735 867 eurot**.

Põhivara soetuseks on eelarves planeeritud 4 120 202 eurot. Peamised investeerimisobjektid on:

- valla teed (sh Ruu küla kergliiklustee projekteerimine, Ruu ristmiku ehituse osalus, Saha kabeli parkla projekteerimine, Sule tee ja Kuusiku tee rekonstrueerimine, Toome tee parklate projekteerimine, valla teede pindamine);
- tänavavalgustus (Loo aleviku tänavavalgustuse ja Kostivere aleviku tänavavalgustuse renoveerimise lõpetamine, Uusküla valguspunktide ehitamine, Ülgase tänavavalgustuse ehitamine, Neemes Liiva tee valgustuse ehitamine, Manniva külas Manniva tee ja Metsatoa tee valgustuse projekteerimine, Neeme kergliiklustee valgustuse projekteerimine);
- vallamaja katuse renoveerimine;
- Loo teenindusmaja ja Loo kultuurikeskuse tuletõkkeuksed;
- Loo koorte jalutusplatsi piirdeaia rajamine;
- Liivamäe küla Vanasauna tee 52 multifunktsionaalse puhkeala ehitus;
- Neeme spordimaja projekteerimine;
- Kostivere mõisa II korruse ruumide remont ja tuletõkkeseksioonide rajamine;
- Loo kultuurikeskuse tuletõkkeuksed ja –aknad;
- Jõelähtme rahvamaja projekteerimine;
- Neeme rahvamaja rekonstrueerimise projekteerimine;
- Kostivere noortekeskuse ja päästehoone ehitus;
- Neeme lasteaia soojustamine ja päikesepaneelide paigaldamine;
- Loo kooli juurdeehituse projekteerimine;
- Kostivere kooli staadioni ja jõumasinate ala valgustus;
- Kostivere kooli staadioni aiad ja teed.

Põhivara soetuseks planeeritud saadav sihtfinantseerimine on kokku 1 440 570 eurot. Toetusena on arvestatud Keskkonnainvesteeringute toetust Loo aleviku tänavavalgustuse ja Kostivere aleviku tänavavalgustuse renoveerimiseks, Riigi Tugiteenuste Keskuse toetusi projektidele „Neeme lasteaia energiatõhusamaks muutmine“ ja „Kostivere noortekeskuse ja päästehoone ehitus“ ning riigieelarvelisi toetusi Kuusiku ja Sule tee rekonstrueerimiseks.

Finantskuludena on planeeritud laenuintresside tasumine summas 56 450 eurot, prognoos on tehtud hetke pangalaenude intressitasemeid arvestades.

FINANTSEERIMISTEGEVUS

KOFSi alusel kuuluvad finantseerimistegevuse eelarveosa koosseisu laenude võtmine, võlakirjade emiteerimine, kapitalirendi- ja faktooringkohustuste võtmine, kohustuste võtmine teenuste kontsessioonikokkulepete alusel ning võetud laenude tagasimaksmine, kapitalirendi- ja faktooringkohustuste täitmine, emiteeritud võlakirjade lunastamine ja tagasimaksed teenuste kontsessioonikokkulepete alusel. Finantseerimistegevuse kogusumma on üks komponent eelarve ülejäägi ja puudujäägi arvestamisel.

Kohustuste võtmise all on planeeritud 2 300 000 euro ulatuses laen valla eelarves kajastatud investeeringute katteks.

Kohustuste tasumise all kajastatakse olemasolevate laenude tagasimakseid 2022. aastal summas 529 449 eurot.

LIKVIIDSETE VARADE MUUTUS

KOFSi alusel kuuluvad likviidsete varade muutuse eelarveosa koosseisu raha ja pangakontode saldo muutus, rahaturu- ja intressifondide aktsiate või osakute saldo muutus ning soetatud võlakirjade saldo muutus. Kohalikel omavalitsustel võib olla pangadeposiite ja väärtpabereid, mida käsitletakse seaduse kohaselt likviidsete varadena, kui neid saab vahetada suhteliselt lühikese ajaperioodi jooksul raha vastu ja neil puudub oluline turuväärtuse muutuse risk. Kohaliku omavalitsuse üksuse osalusi, muid aktsiaid ja osasid, nende väärtpaberite soetust ja müüki kajastatakse investeerimistegevuse eelarveosas.

Likviidsete varade saldo suurenemine kajastatakse eelarves plussiga, saldo vähenemine kajastatakse miinusega. Sarnaselt investeerimis- ja finantseerimistegevuse tulemite kajastamisele on vastav regulatsioon vajalik eelarve ülejäägi või puudujäägi arvestamiseks.

Likviidsete varade jääk summas 500 000 eurot on suunatud 2022. a eelarves kulude katteks.

Koostas: Terje Linder, finantsjuht

29.12.2021